

ከታብት ንፍዮ፣ ዕንፍሩር፣ ሩቤላ (MMR) Measles, Mumps, Rubella (MMR) Vaccine

**ውላድካ ብውሑስ መንገዲ ሓልዎ።
ኩሉ ከታብት ኣብ ግዚኡ ይውሰድ።**

ኩሎም ከታብታት ኣብ ግዚኦም ብምርካብ፣ ውላድካ ኣብ ምሉእ ህይወቱ ካብ ዝተፈላለዩ ሕማማት ክከላኸል ይኽእል እዩ።

ኸታብት ኣብ ዝሓለፉ 50 ዓመታት ኣብ ካናዳ ኻብ ዝኾነ ይኹን ካልእ ናይ ጥዕና ስጉምቲ ንላዕሊ ህይወት ሰባት ኣድሒኑ እዩ።

ከታብት MMR እንታይ እዩ?

እቲ ከታብት MMR ካብዞም ዝሰዕቡ ይከላኸል:-

- ንፍዮ
- ዕንፍሩር
- ሩቤላ

እቲ ከታብት MMR ዝደኸሙ ዓይነታት ቫይረሳት ንፍዮ፣ ዕንፍሩርን ሩቤላን ዝሓዘ እዩ ከምኡውን ብጥዕና ካናዳ ተቐባልነት ረኺቡ እዩ።

ከም ኣካል ናይቲ ውላድካ ዝረኸበ ስሩዕ ከታብት ብነጻ'ዩ ዝወሃብ። ቆጻራ ንምሓዝ ናብ ኣላዩ ክንከን ጥዕናኻ ደውል።

እቲ ከታብት MMR ከወስድ ዘለዎ መን እዩ?

እቲ ናይ MMR ከታብት ንህጻናት ብተኸታታሊ 2 ዓቕን መድሃኒት ይወሃቦም። መብዛሕትኦም ካብዞም ህጻናት ኣብ 1ይ ዓመት ልደቶም ወይ ድሕሪኡ 1 ዓቕን መድሃኒት ናይ MMRን ቫሪሴላን ከታብት ምተወሃቦም ነይሩ። መጠን ከታብት MMRV ንውላድካ ካብ ሕማም ንፍዮ፣ ዕንፍሩር፣ ሩቤላን ቫሪሴላን ብዝያዳ መከላኸሊ ይህቦ። ካብ 4 ክሳብ 12 ዓመት ዝዕድሚኦም ካብዞም ሕማማት ዘይተኸተቡ ህጻናት እውን ከታብት MMRV ብተኸታታሊ 2 ዓቕን መድሃኒት ክረኽቡ ይኽእሉ እዮም።

እቲ ቀዳማይ ዓቕን ኣብ 12 ወርሒ ዕድመ እቲ ካልኣይ ዓቕን ድማ ካብ 4 ክሳብ 6 ዓመት ዕድመ ይወሃብ። ንመከላኸሊ ኣንጻር ፍሮማይ (ቫሪሴላ) ዘድልዮም ህጻናት እውን፣ እቲ 2ይ ዓቕን ከታብት ከም ውሁድ ከታብት ንፍዮ፣ ዕንፍሩር፣ ሩቤላን ቫሪሴላን (MMRV) ክወሃብ ይኽእል እዩ።

ብዛዕባ ከታብት MMRV ዝበለጸ ሓበሬታ ንምርካብ፣ ኣብዚ ዝሰዕብ [HealthLinkBC File #14e Measles, Mumps, Rubella, and Varicella \(MMRV\) Vaccine](#). ርእ።

እቲ ከታብት ምስ ካልኦት ናይ ህጻናት ከታብታት ኣብ ሓደ እዋን እዩ ዝወሃብ።

ከታብት MMR	ኣብ ግዜ ከታብት ዝነበረ ናይቲ ህጻን ዕድመ
1 ^ይ ዓቕን	12 ወርሒታት
2 ^ይ ዓቕን	4 ክሳብ 6 ዓመት

ከታብት MMR ነዞም ዝሰዕቡ ሰባት እውን ብነጻ ይወሃብ እዮ:-

- ካብ 6 ክሳብ 11 ወርሒ ዝዕድሚኦም ዕሸላት፣ ናብ ሕማም ንፍዮ ዘለዎን ሃገራት ዝገኹ፣ ወይ ድማ ምስ ንፍዮ ዘለዎ ሰብ ርክብ ከም ዝነበሮም ዝፍለጡ። (እዞም ህጻናት 2 ተወሰኹቲ ዓቕን ናይቲ ከታብት ከድልዮም እዮ፣ ኣብ 12 ወርሕን ካብ 4 ክሳብ 6 ዓመትን)
- ኣብ ዕድመ-ምውላድ ዝርከባ ደቂ ኣንስትዮ ካብ ሩቤላ ነጻ ዘይኮና
- ዓቢይቲ ህጻናትን ዓቢይትን ዘይተኸተቡ ወይ ንሕማም ንፍዮ፣ ዕንፍሩርን ሩቤላን ናይ ዝተኸተቡሉ መርትዖ ዘይብሎም

ኣብ 1970 ወይ ድሕሪኡ ዝተወልዱ ሰባት (1957 ንሰራሕተኛታት ክንከን ጥዕና) 2 ዓቕን ናይቲ ከታብት ክወስዱ ይምከር እዮ። እዚ ብፍላይ ክኣ ንተጓጎዞቲ ኣገዳሲ እዩ።

ናይ ኩሎም ዝተረኸቡ ኸታብታት ምምዘጋብ ኣገዳሲ እዩ።

እቲ ከታብት MMR ምርካብ እንታይ ረብሓታት ኣለዉዎ?

እቲ ከታብት MMR ካብ ከበድትን ሓደ ሓደ ግዜ ድማ ሞት ዝውሉዎ ዕሸላት ዘሰዕቡን ሕማማት ንፍዮ፣ ዕንፍሩርን ሩቤላን ንምክልኻል እቲ ዝበለጸ መንገድን እዩ።

ውላድካ ከተኸትብ ከለካ፣ ንኻልኦት እውን ክትከላኸል ትሕግዝ።

ድሕሪ እቲ ኸታብት ከመጽኡ ዝኸእሉ ግብረ-መልሰታት እንታይ እዮም?

ኸታብታት ኣዝዮም ውሑሳት እዮም። ካብ ብንፍዮ፣ ዕንፍሩር ወይ ሩቤላ ምትሓዝ ነቲ ኸታብት ምውሳድ ኣዝዮ ውሑስ እዩ።

ልሙዳት ምላሽ ኸታብት፣ እቲ ከታብት ኣብ ዝተሞህሩቦ ቦታ ቃንዛ፣ ምቕያሕን ምሕባጥን ዘጠቓለሉ ክኸውን ይኽእል እዩ። ረስኒ፣ ሕማም ርእሲ ቃንዛ ጭቆናታት፣ ዕግርግር ምባልን ንፍዮ ዝመስል ሸፍሽፍታን ሕብጥ ጽክታት ኣብ ምዕጉርቲ ወይ ከሳድ ድሕሪ ምውሳድ እቲ ከታብት ኣስታት 7 ክሳብ 12 መዓልታት ከጋጥም ይኽእል እዩ። ግዝያዊ ዝኾነ ቃንዛ መላግባ ኣብ መንእሰያትን ዓቢይትን ደቂ ኣንስትዮ ከጋጥም ይኽእል።

ኣስታሚኖሬን (ንኣብነት ታይለኖልጅ) ወይ ኢብዩፕሮሬን (ንኣብነት ኣድቪልጅ) ንረስኒ ወይ ቃንዛ ክስምዓካ ኸሎ ክወሃብ ይኽእል እዩ። ASA (ንኣብነት ኣስፓሪንጅ) ጠንቂ ሕማም ረይ ሲንድሮም ክኸውን ስለ ዝኸእል ትሕቲ 18 ዓመት ንዝዕድሚኡ ዝኾነ ይኹን ሰብ ክወሃብ ይብሉን።

ብዛዕባ ረይ ሲንድሮም ዝበለጸ ሓበሬታ እንተ ደለኻ ኣብ [HealthLinkBC File #84 Reye Syndrome](#). ርእ።

ሳሕቲ፣ ዝያዳ ከቢድ ግብረ-መልሲ፣ ብሰንኪ ረስኒ ዝመጽእ ዘወርወር ምባል (ካብ 3000 ኣስታት 1 ህጻን) ፣ ምፍሳስ ደም ንምክልኻል ዝሕግዙ ሞሃታት ደም ንግዚኡ ምቕናስ (ካብ 30,000 ኣስታት 1 ሰብ) ፣ ከምኡ'ውን ሕማም ኣእምሮ (ኢንሲፋሊትስ)፣ ምቕጻል ሓንጎል (ካብ 1 ሚልዮን ኣስታት 1 ሰብ) ከጠቓልል ይኽእል እዩ። ካብ ሕማም ንፍዮ ናይ ምሓዝ ተኸእሎ ኣስታት 1 ካብ 1000 ኮይኑ ካብቲ ካብቲ ከታብት ዝመጽእ ኣዝዮ ዝለዓለ እዩ።

ዝኾነ ይኹን ኸታብት ድሕሪ ምውሳድካ ን15 ደቆይቕ ኣብቲ ክለኒክ ምጽናሕ ኣገዳሲ እዩ። ምኽንያቱ ኣዝዩ ሳሕቲ ዝረኣ ተኸእሎ ኣሎ። ካብ ሚልዮን ትሕቲ 1፣ ኣናፊላክሲስ ዝበሃል መፍርሒ-ህይወት ኣለርጂክ ግብረ-መልሲ ኣሎ። እዚ ድማ ቆፎ ኣፍልቢ፣ ጸገም ምስትገፋስ ወይ ምሕባጥ ጎሮሮ፣ መልሓስ ወይ ከንጌር ከጠቓልል ይኸእል እዩ። እዚ ግብረ-መልሲ እንተተፈጠሩ፣ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ክሕክም ይኸእል እዩ። ህጹጽ ሕክምና ኤፒኒፍሪን (ኢድሪናሊን) ምምሕዳርን ብኣምቡላንስ ናብቲ ዝቐረበ ክፍሊ ህጹጽ ረድኤት ምትሕልላናን የጠቓልል። ካብቲ ክለኒክ ምስ ወጻእካ ምልክታት እንተተረጎሙካ፣ ናብ **9-1-1** ወይ ናብቲ ናይ ከባቢኻ ህጹጽ ቁጽሪ ደውል።

ኩሉ ግዜ ከቢድ ወይ ዘይተጸበኻ ግብረ-መልሲ ኣብ ጥዕናኻ ኣብ ዘጋጥመካ ንወሃቢ ክንክን ጥዕናኻ ጸብጸብ ምሃብ ኣገዳሲ እዩ።

እቲ ክታብት MMR ክወሰድ ዘይግብእ መን እዩ?

ንስኻ ወይ ክኣ ውላድካ ካብዘም ዝሰዕቡ እንተኾይንኩም፣ ምስ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ተዘራረብ።

- ቅድሚ ሕጂ ንዝተወሰደ መጠን ክታብት ንፍዮ፣ ዕንፍሩር ወይ ናብላ ወይ ዝኾነ ኣካል ናይቲ ክታብት ሓዊሱ ጀላቲን ወይ ኒዮማይሲን ንህይወት-ኣብ-ሓደጋ ዘእቱ ግብረ-መልሲ እንተ ኣጋጢምዎም
- ብሕማም ወይ ብሕክምና ክትትል ዝተዳኸመ ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሚ እንተ ነይርዎ
- ካልእ ጠንቂ ከይተፈለየ ቅድሚ ሕጂ ዝወሃብ መጠን ክታብት MMR ድሕሪ ምውሳድ፣ ምፍሳስ ደም ንምክልኻል ዝሕግዙ ሆሆታት ደም ዝኾኑ ፕላትሌታት ምቕናስ እንተ ኣጋጢምዎም።
- ኣብ ዝሓለፈ 12 ኣዋርሕ ደም እንተተለገሰዎ ወይ ካልእ ፍርያት ደም እንተ ተቐቢሉ
- ነፍሰጾር ድያ ወይስ ክትጠንስ ትሓስብ ኣላ። ደቂ ኣንስትዮ ክታብት ምስ ወሰዳ ን1 ወርሒ ካብ ምጥናስ ክቐጠባ ይግባእ

ብስንኪ ሰዓል ወይ ካልእ ቀለል ሕማም ኸታብት ምድንጓይ ኣየድልን። ይኹን እምበር፣ ዝኾነ ስክፍታታት እንተሃልዩካ፣ ምስ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ተዘራረብ።

ንፍዮ፣ ዕንፍሩርን ናብላን እንታይ እዮም?

ንፍዮ፣ ዕንፍሩርን ናብላን ብቫይረሳት ዝመጹ ሕማማት እዮም። እቶም ቫይረሳት፣ ሓደ ዝተተሓዘ ሰብ ከስዕል ከሎ ወይ ሕንጥሽይ ክብል ከሎ ብቐሊሉ ብኣየር ይዝርግሑ። ኣየር ከተተንፍስ ከለኻ ወይ በዚ ቫይረስ ዝተበከለ ነገር ክትትንክፍ ከለኻ ክትልከፍ ትኸእል ኢኻ። እዞም ቫይረሳት ምግቢ፣ መስተ፣ ሽጋራ ኣብ ዝካፈሉሉ እዮን፣ ወይ ድማ ብምስዕዓም ምስ ምራቕ ሓደ ዝተለኸፈ ሰብ ብምርኻብ'ውን ክላበድ ይኸእል። ቫሪሴላ ካብ ፍሮማይ ወይ ሽንግልስ ጽፍፍቲ ዝመጽእ ፈሳሲ ብምርኻብ እውን ክስፋሕፋሕ ይኸእል እዩ።

ንፍዮ፣ ቀይሕ ንፍዮ ተባሂሉ እውን ዝፍለጥ ሕማም ከም ረስኒ፣ ሸፍሸፍታ፣ ናይ ቁራ-ዝመሰሉ ምልክታትን ቀይሕን፣ ዘቃጽሉ ኣዲንቲን የስዕብ። ረኽሲ እዝኒ ወይ ሳምባ (ኒምንያ) ከስዕብ ይኸእል እዩ። ካብ 1000 ኣብ 1 ሰብ ዘጋጥም ዝያዳ ከበድቲ ጸገማት፣ ምቕጻል ሓንጎል ዝኾነ ሕማም ኣእምሮ ከም ኢንሰፋሊትስ ዝበሉ ይርከብዎም። እዚ ድማ ናብ ዘወርወር ምባል፣ ምጽማም ወይ ነባሪ ጉድኣት ሓንጎል ከስዕብ ይኸእል እዩ። ካብ 3000 ሕማም ኢንሰፋሊትስ ዘለዎም ኣስታት 1 ሰብ ብስንኪ ሕልኽላኻት ከመውት ይኸእል እዩ።

ዕንፍሩር፣ ረስኒ፣ ሕማም ርእሲን፣ ምሕባጥ ጸክታት ምራቕን ምዕጉርትን የስዕቡ። ዝያዳ ከበድቲ ጸገማት ድማ ሕማም ኣእምሮ (ኢንሰፋሊትስ) ይርከብዎም። ኣስታት 1 ካብ 20 ዕንፍሩር ዘለዎም ሰባት፣ ዕንፍሩር መኒንጅይትስ ዝበሃል ረኽሲ ሸፋን ሓንጎል ይሓምም። ዕንፍሩር ንግዚኡ ጸማምነት እውን ከስዕብ ይኸእል እዩ። ነባሪ ጸማም ምጂን ኣብ ትሕቲ 1 ካብ 20,000 ሕማም ዕንፍሩር ዘለዎም ሰባት የጋጥም። ዕንፍሩር ዘለዎም ዓባይትን መንእሰያትን ቃንዛ ዘለዎ ሕባጥ ፍረኒብሲ (ኣስታት 1 ካብ 4 ጉዳያት) ወይ ማህጸን (ኣስታት 1 ካብ 20 ጉዳያት) ክህልዎም ይኸእል እዩ።

ናብላ፣ ናይ ጆርመን ንፍዮ ተባሂሉ እውን ዝፍለጥ ኮይኑ፣ ኣብ ሓደ ኣብ ከብዲ ዘሎ ህጻን ከቢድ ጸገማትን ናይ ምውላድ ስንክልናን ከስዕብ ይኸእል እዩ። እዚ እም ድማ ምጽማም፣ ጸገም ዓይኒ፣ ጉድለት ልቢ፣ ጉድኣት ጸላም ከብድን ጉድኣት ሓንጎልን ዝኣመሰሉ እዮም። እዚ ድማ ኮንጅኒታል ናብላ ሲንድሮም ይበሃል። ኣብተን ቀዳምት 3 ኣዋርሕ ጥንሰን ብቫይረስ ዝተለኸፋ ደቂ ኣንስትዮ ካብ ዝውለዱ ካብ 10 ዕሽላት ኣስታት 9 ይኸሰት። ናብላ ምውራድ ጥንሲ ወይ ሞይቱ ዝውለድ እውን ከስዕብ ይኸእል።

እዞም ሕማማት እዚኣቶም ሕጂ ኣብ B.C. ብስንኪ ስራዕ መደባት ክታብት ህጻናት ሳሕቲ እዮም ዝረኣዩ።

ብሱል ንእሽቶይ ፍቓድ

ወለዲ ወይ ኣለይትን ደቆምን ንኸታብት ፍቓድ ንምርካብ ከመያየጡ ይምከር። ትሕቲ 19 ዓመት ዝዕድሚኦም ህጻናት፣ ንነፍሲ ወከፍ ኸታብት ዘለዎ ረብሓን ክህሉ ዝኸእል ግብረ-መልሰን ከምኡ'ውን ክታብት ናይ ዘይምኽታብ ከምጽኦ ዝኸእል ሓደጋን ከርድኡ ዝኸእሉ፣ ብሕጋዊ መንገዲ ክታብት ክስማምዑ ወይ ክነጽግዎ ይኸእሉ እዮም። ብዛዕባ ብሱላት ንእሽቶ ፍቓደኛ ምጂን ተወሳኺ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ኣብ [HealthLinkBC File #119 The Infants Act, Mature Minor Consent and Immunization](#). ርእ።

ንተወሳኺ ሓበሬታ

ንተወሳኺ ሓበሬታ ብዛዕባ ሕማም ንፍዮ፣ ዕንፍሩር፣ ናብላን ቫሪሴላን ነዞም ዝሰዕቡ ፋይላት [HealthLinkBC](#) ርእ።

- [HealthLinkBC File #14b Measles](#)
- [HealthLinkBC File #14c Mumps](#)
- [HealthLinkBC File #14d Rubella](#)
- [HealthLinkBC File #44a Facts About Chickenpox](#)
- [HealthLinkBC File #44b Chickenpox \(Varicella\) Vaccine](#)

ብዛዕባ ኸታብት ተወሳኺ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ኣብ [ImmunizeBC https://immunizebc.ca](#).

